

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON VEGETATIVE PROPAGATION OF WOODY SPECIES

(Međunarodni simpozij o vegetativnom razmnožavanju drvenastih vrsta)

Od 3. do 5. rujna ove godine održan je u Pizi Međunarodni simpozij o razmnožavanju drvenastih vrsta bilja u organizaciji Međunarodnog hortikulturnog znanstvenog društva (International Society of Horticultural Science), Međunarodnog društva za razmnožavanje bilja (International Plant Propagators Society) i Talijanskog hortikulturnog društva (Società Orticola Italiana). Na simpoziju je sudjelovalo 250 znanstvenika iz Evrope, SAD-a, SSSR-a, Kanade, Saudijske Arabije, Izraela, Indie, Malawi, Australije i Novog Zelanda. Izneseno je preko 100 radova (47 referata i 65 poster-a), koji su po tematici bili razvrstani u 3 skupine, odnosno sekcije.

U prvoj skupini (sekciji) razmatrani su problemi cijepljenja i mikrocijepljenja. Druga sekcija ili skupina radova obrađivala je različite metode razmnožavanja reznicama tj. rizogenezu zrelih i zelenih reznica. Najaktualniji problemi fiziologije razmnožavanja obrađeni su u trećoj skupini, odnosno sekciji. Ovdje su svestranije razmatrani aspekti mikropropagacije.

U prvoj sekciji najveća je pažnja poklonjena pitanju afinitete i disafiniteta pri cijepljenju. Iznesena su nova gledanja i nove znanstvene spoznaje za bolje definiranje različitih fizioloških i biokemijskih procesa o osnovi ovog fenomena.

Vrlo zapažen rad na ovoj problematici iznio je Prof. W. Feucht sa Univerziteta iz Münchena, koji je pobudio veliku pažnju prisutnih koji su potom u obliku diskusije pridonijeli boljoj ocjeni iznesenih postavki. Posebice aktualna tematika iznesena je u radu Prof. Navarro-a iz Španjolske, koji je u detalje opisao različite faze mikrocijepljenja (jedne od najnovijih tehnika rada). Istakao je da postoje velike mogućnosti primjene ove tehnike razmnožavanja i to ne samo radi dobivanja bezvirusnog sadnog materijala, nego i sa praktičnog stajališta.

U drugoj sekciji istupili su nama dobro poznati eminentni znanstvenici Prof. F. D. Davis (Sveučilište Texas) i Prof. H. T. Hartmann (Sveučilište u Kaliforniji). Ovi su istraživači referirali o različitim faktorima fiziološke i anatomske prirode, koji utječu na indukciju formiranja i rast adventivnog korijenja. Ostali su istraživači iznijeli rezultate istraživanja različitih zahvata, koji mogu povećati potencijal rizogeneze reznica. Vrlo zanimljivo bilo je predavanje Prof. B. H. Howard-a (Institut East Malling — Engleska) koji je istakao značenje tretiranja matičnih stabala s hormonskim preparatima. Slično je iznio Prof. G. A. Couvilon (Institut za hortikulturu Univerziteta u Georgiji), koji je istakao pregled zahvata koji mogu povećati rizogenezu reznica.

Prof. D. J. Durzan (Institut za voćarstvo Univerziteta u Kaliforniji) iznio je jednu novu metodu, koja otvara nove perspektive u vegetativnom razmnožavanju onih vrsta voćaka, za koje je ustanovljeno da vrlo teško formiraju adventivno korijenje (na pr. orah).

Predložena metoda je nedvojbeno zadnja riječ voćarske znanosti, a sastoji se u dobivanju »umjetnog sjemena« izgrađenog od neoplođenog embria. Dobivaju se specijalnim postupkom u laboratoriju procesom somatske embriogeneze. Iako je ova tehnika još u fazi istraživanja ipak dobiveni rezultati i otkrivene postavke otvaraju velike mogućnosti praktične primjene jer se osjetno mogu sniziti troškovi proizvodnje vtočnih sadnica.

U trećoj sekciji posebno je zapaženo izlaganje Prof. P. Debergha iz Belgije, koji je proučavao različite fiziološke i tehničke aspekte mikropropagacije sa posebnim osvrtom na sastav i zrelost kulture i ostale izravne parametre odgovorne za dobar ishod ove tehnike, kao što su npr. tretiranja regulatorima rasta, načini prenošenja i sterilizacije eksplantata, uvjeti osvjetljenja, temperatura itd. Naglašeni su specijalni uvjeti, koje treba respektirati da se postignu pozitivni rezultati kod voćaka, šumskog i ukrasnog bilja, koje se inače teško razmnože ovom tehnikom.

U radu Prof. R. H. Zimmermanna (Poljoprivredni institut u Beltsvilleu) izneseni su aspekti aklimatizacije biljčice na otvorenom, a posebice za biljke dobivene mikropropagacijom. Istaknute su kritične faze kroz koje prolaze nježne biljčice.

Općenito treba reći da su se na ovom Međunarodnom simpoziju o vegetativnom razmnožavanju drvenastih biljaka okupila najveća imena svjetske voćarske znanosti, pa su i rezultati znanstvenih istraživanja, diskusije i razmjene iskustva velik prilog daljnjem razvoju novih djelotvornih metoda rada.

Prof. dr Ivo Miljković